

Spostrzeżenia z uprawy wybranych odmian
różanecznika (*Rhododendron* sp.) na terenie
prywatnego ogrodu w Gdyni

Paweł Nowaczyk

Zebranie Kół Naukowych w Arboretum w Zielonce

11.05.2017

Rhododendron catawbiense 'Roseum Elegans'

- kwitnie niezawodnie każdego roku
- odmiana standardowa do wszystkich zastosowań
- może rosnąć zarówno na stanowisku silnie nasłonecznionym, jak i w całkowitym cieniu

Rhododendron catawbiense 'Germania'

- potrzebuje stanowiska zacisznego i osłoniętego
- wzrost b. silny i wyprostowany , kwitnie późno, ale obficie (w VI)
- wrażliwa na nieodpowiednie warunki siedliskowe (chlorozy i nekrozy)
- charakterystyczna ze względu na duże i ostro zakończone liście

Rhododendron yakushimanum 'Annika'

-
- kwitnie sporadycznie
  - zwarty, niski, kopulasty krzew o liściach „wywiniętych do dołu”
  - odmiana niemiecka z hodowli H. Hachmanna (wprowadzenie w 2001r.)
  - dobra jako roślina wskaźnikowa do monitorowania stanu nawodnienia podłoża

Rhododendron 'Pivoinnie'

- wczesne kwitnienie (połowa IV) co drugi rok
- niepełna mrozoodporność - ok. 30% liści wykazuje poparzenia mrozowe
- odmiana do sadzenia w miejscach zacisznych

A close-up photograph of several large, light pink flowers of the Rhododendron campylocarpum 'Viscy' variety. The flowers have five petals, with the inner petals showing a pattern of dark red spots. The stamens are long and red. The flowers are surrounded by dark green, glossy, ovate leaves with serrated margins. The background is slightly blurred, showing more of the plant and some greenery.

Rhododendron campylocarpum 'Viscy'
[syn. 'Diandii']

- coroczne kwitnienie w kwietniu
- brak uszkodzeń mrozowych
- wg deklarowanej mrozoodporności odmiana do miejsc zacisznych
- liście owalne i charakterystycznie karbowane (podobnie, jak u innych odmian z krzyżowania gatunku *Rhododendron campylocarpum*)

Rhododendron 'Taragona'

- obfite , ale nie coroczne kwitnienie
- głęboki, nasycony kolor kwiatu – jedna z ciemniejszych odmian czerwonych kwiatowych
- wytrzymuje nasłonecznienie, ale wówczas kwiaty nie wykształcają swojego pełnego koloru i szybciej opadają

Rhododendron 'Pfauenaug'

- odmiana niemiecka i „oczkowa” z krzyżowania Hansa Hachmanna (wprowadzenie w 1997r.)
- zimuje bezproblemowo

The image features a collage of photographs of Rhododendron 'Nova Zembla' flowers. The top-left and bottom-right sections show dense clusters of bright pink flowers with green foliage. The top-right and bottom-left sections are solid light-brown wood-grain backgrounds. The title 'Rhododendron 'Nova Zembla'' is written in white, italicized font across the top. A list of characteristics is written in white font on the bottom-left wood-grain background.

Rhododendron 'Nova Zembla'

- standardowa „typowa” odmiana do wszystkich ogrodów
- może rosnąć w pełnym słońcu (kwiaty nie bledną), nawet przy ograniczonym dostępie do wody
- odporna na nadmierne zasolenie bardziej niż inne odmiany
- kwitnie coroku i niezawodnie na przełomie maja i czerwca

Rhododendron williamsianum
'Profesor Koziarowski 2'

- kwitnienie sporadyczne
- duży rozmiar pojedynczego kwiatu (ale nie silnie skupionego w kwiatostanach)
- karłowy luźny pokrój
- brak uszkodzeń mrozowych po zimie 2012 (-25 °C)
- rzadko spotykana odmiana z hodowli polskiego doktora pulmonologa - Antoniego Koziarowskiego

Rhododendron 'Marie Forty'
[syn. 'Souvenir of Kongo']

- kwitnie sporadycznie i skąpo b. małymi kwiatami
- niski i kopulasty pokrój
- żywotna odmiana, ale wrażliwa na mróz (-19°C) - przemarzają stare liście, a na roślinie pozostaje jedynie przyrost jednoroczny

Rhododendron 'Olin o Dobbs'

- kwitnie już jako młoda roślina (kwiat na 3 letniej sadzonce był wielkości samej sadzonki)
- pokrój bardzo luźny; deklarowany wzrost do 1,8 m
- mrozoodporna do -24°C , odmiana hodowli amerykańskiej

Rhododendron williamsianum 'Karin'

- duże kwiaty (jak różowa wersja 'Gartendirektor Rieger')
- letni przyrost liści w kolorze czekoladowym
- liście owalne tak jak u gatunku wyjściowego

Rhododendron yakushimanum 'Sneezy'

- liście pokryte kutnerem, jak u gatunku, od którego się wywodzi
- angielska hybryda Waterera z serii odmian „przymiotnikowych”
- odmiana trudna do uprawy amatorskiej
- pokrój szeroko-rozłożysty

Rhododendron caucasicum 'Progres'

- kwiaty ukazują się wcześnie przez co bywają uszkodzane przez kwietniowe przymrozki
- hybryda *Rhododendron caucasicum* - pokrój poduszkowaty, wzrost na szerokość większy niż na wysokość

Rhododendron 'President Roosevelt'

- kwitnie co roku nawet pomimo uszkodzeń mrozowych (kwiaty dość podobne do 'Ann Lindsay')
- często wykazuje rewersję liści z formy variegata (forma nietrwała)
- jest odmianą wrażliwą na mróz (dedykowana mrozoodporność -18°C) przez co na roślinie pozostaje tylko przyrost jednoroczny, a reszta to odstonięte gołe łodygi
- tylko do kolekcji dla pasjonatów; na miejsca zaciszne i osłonięte

Rhododendron 'Satomi'

- do każdego ogrodu – duża mrozoodporność i łatwość uprawy
- kwitnie niezawodnie, wcześniej niż inne różaneczniki o liściach sezonowych
- hybryda Hansa Hachmanna z roku 1976.

Rhododendron russatum
'Gletschernacht'

- kwitnie w początku maja
- jest to odmiana karłowa wywodząca się od różanecznika czerwieniejącego i posiadająca tylko częściową mrozoodporność

Rhododendron forrestii var. *repens*
'Scarlet Wonder'

- do każdego ogrodu
- karłowy - po 7 latach uprawy 40 cm wysokości
- kwitnie wczesnie (pocz. IV) i bardzo obficie
- może być sadzona zarówno na wystawie słonecznej jak i w cieniu

Rhododendron forrestii var. *repens* 'Bengal'

- do każdego ogrodu
- kwitnie wczesnie (pocz. IV) i obficie
- odmiana podobna jak wcześniej wspomniany 'Scarlet Wonder', ale o wzroście wzniesionym - do 0,7 m
- całkowicie mrozoodporny; może być sadzony i na słońcu i w zacieleniu

The image is a composite of three photographs. The top-left photo shows a cluster of pink and yellow flowers on a bush. The bottom-left photo is a close-up of the same flowers, showing their two-tone color and narrow petals. The right side of the image is a vertical wooden texture background.

Rhododendron 'Robert de Belder'

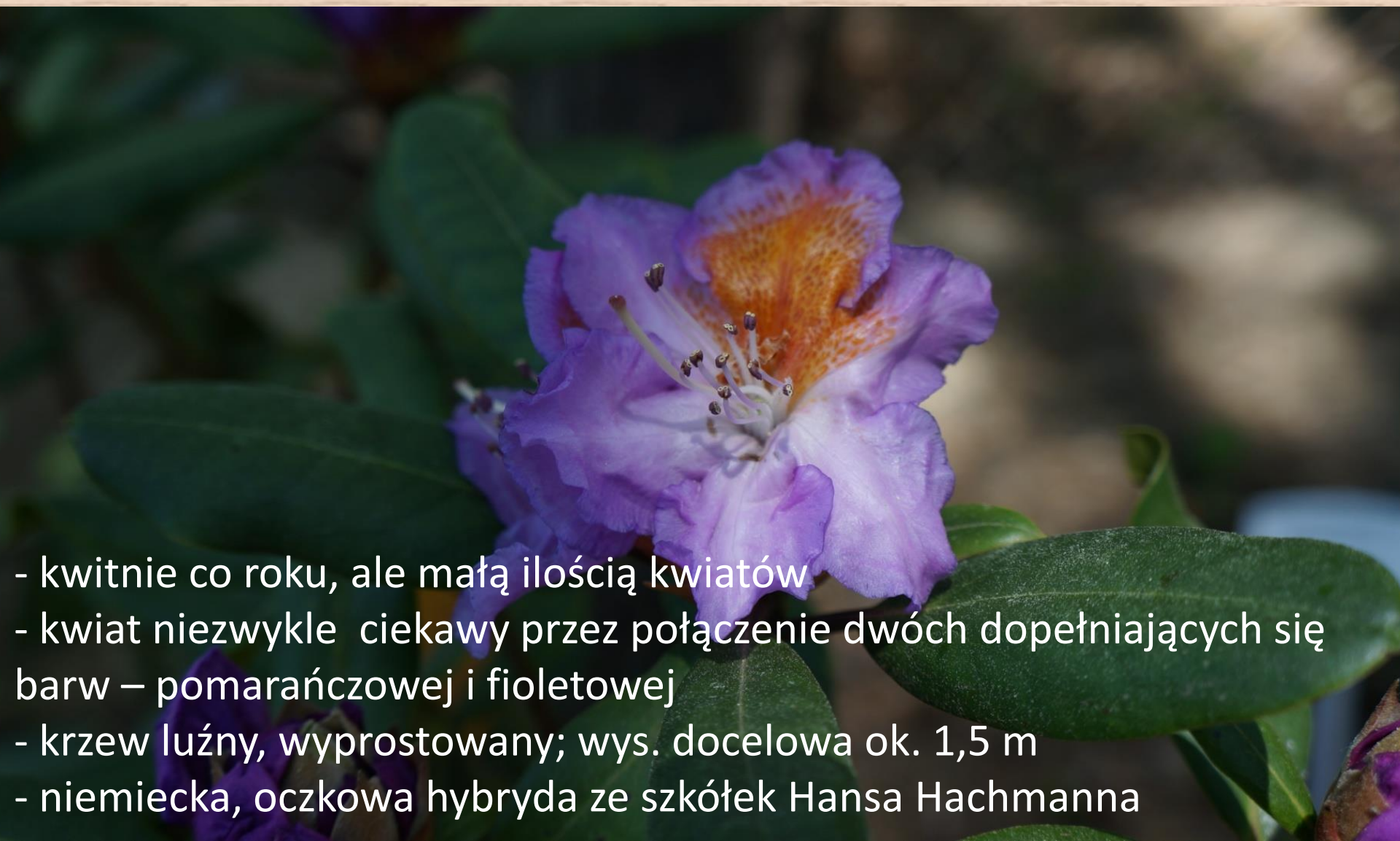
- po pierwszej zimie nie wykazuje poparzeń mrozowych
- wg dostępnych informacji odmiana o niskiej mrozoodporności.
- ciekawa ze względu na wąskie blaszki liściowe i dwubarwne kwiaty

Rhododendron 'Marylou'

- już młode rośliny wytwarzają pąki kwiatowe
- ulepszona i bardziej zwarta wersja odmiany 'Bernstein'
- pierwszy rok uprawy przetrwała bez żadnych negatywnych zmian

Rhododendron 'Tanaga'

-
- kwitnie co roku, ale małą ilością kwiatów
  - kwiat niezwykle ciekawy przez połączenie dwóch dopełniających się barw – pomarańczowej i fioletowej
  - krzew luźny, wyprostowany; wys. docelowa ok. 1,5 m
  - niemiecka, oczkowa hybryda ze szkółek Hansa Hachmanna

Rhododendron 'Anatevka'

-
- wyjątkowo ciekawy przez połączenie barwy fioletowej i czarno-brązowej
  - krzew o wzroście typowym dla większości hybryd różaneczników wielkokwiatowych
  - bezproblemowy; zdaje się być odmianą wartą powszechnego stosowania

Rhododendron 'Tortoiseshell Orange'

- tylko do kolekcji
- rzadko kwitnie - przez przemarzanie pąków
- dzwonkowaty kwiat o budowie wydłużonej – nietypowej dla popularnych hybryd
- niewielka mrozoodporność -18°C; poparzenia mrozowe sięgające 60%

Rhododendron 'Mikado'

- liście duże i błyszczące
- ciekawe zestawienie barwy brązowej i łososiowo-pomarańczowej
- twór Hansa Hachmanna z Barmstedt
- w warunkach klimatu nadmorskiego nie wykazuje negatywnych zmian wywołanych zimą

Rhododendron 'Bohlken's Lupinenberg'

- odmiana tylko do kolekcji ze względu na niepełną mrozoodporność
- wzrost kompaktowy i raczej karłowy
- hybryda Heinza Bohlkena z 1985r.

Rhododendron 'Rosy Lights'

-
- kwitnie obficie dużymi kulami kwiatów oraz emituje przyjemny zapach
  - szybki wzrost, pokrój wyprostowany z dużą liczbą rozgałęzień i młodych odrostów
  - dobra do powszechnych zastosowań w ogrodach (również przez wysoką odporność na mróz)
  - bardzo charakterystyczny i zauważalny kwiat w odcieniach różu

Rhododendron 'Maischnee'

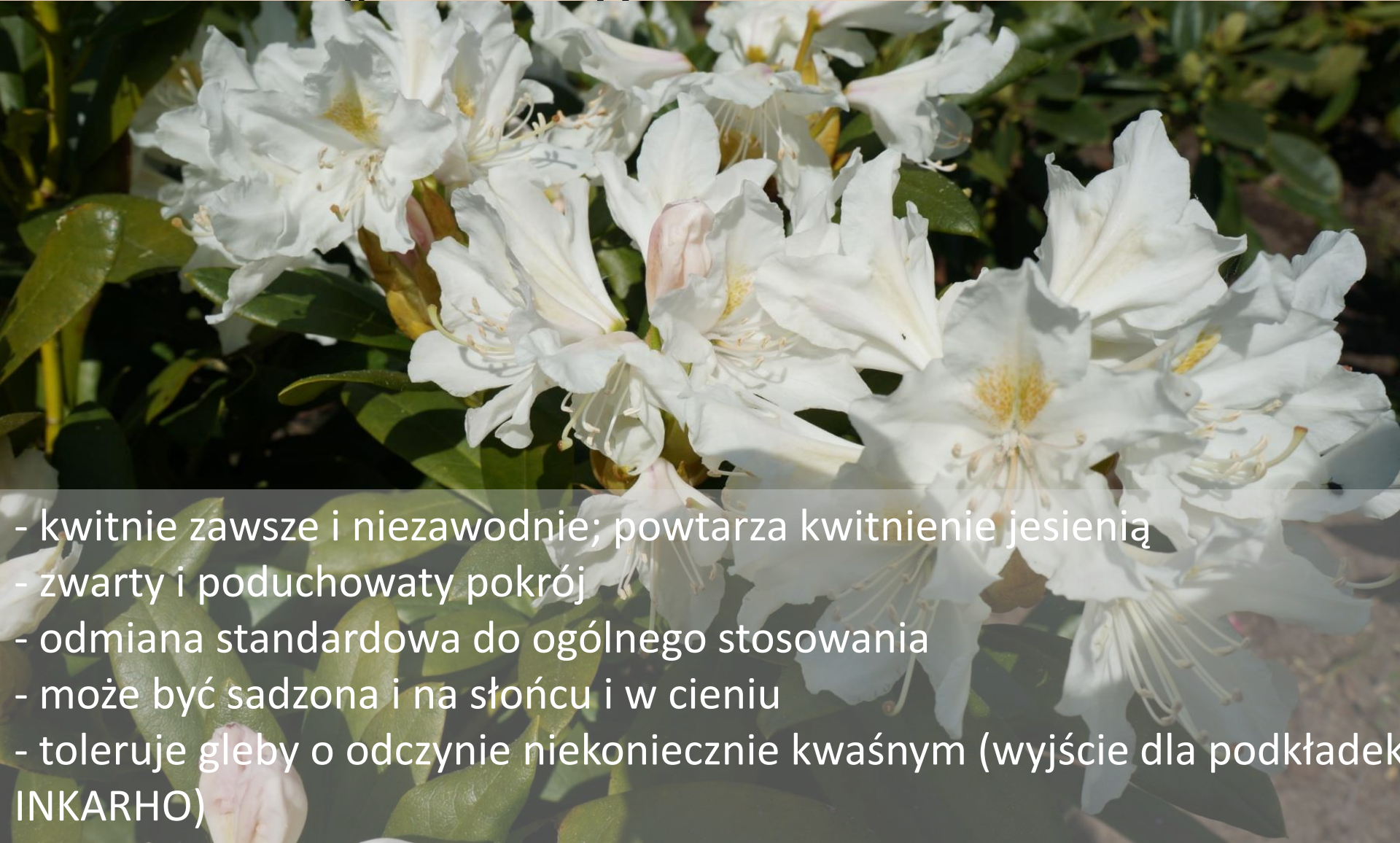
- b. duże białe kwiaty
- potencjalnie dobra mrozoodporność (-24°C)
- po pierwszym roku uprawy stan rośliny nie pogorszył się
- odmiana niemiecka H. Hachmanna (1988)

Rhododendron 'Blaue Jungs'

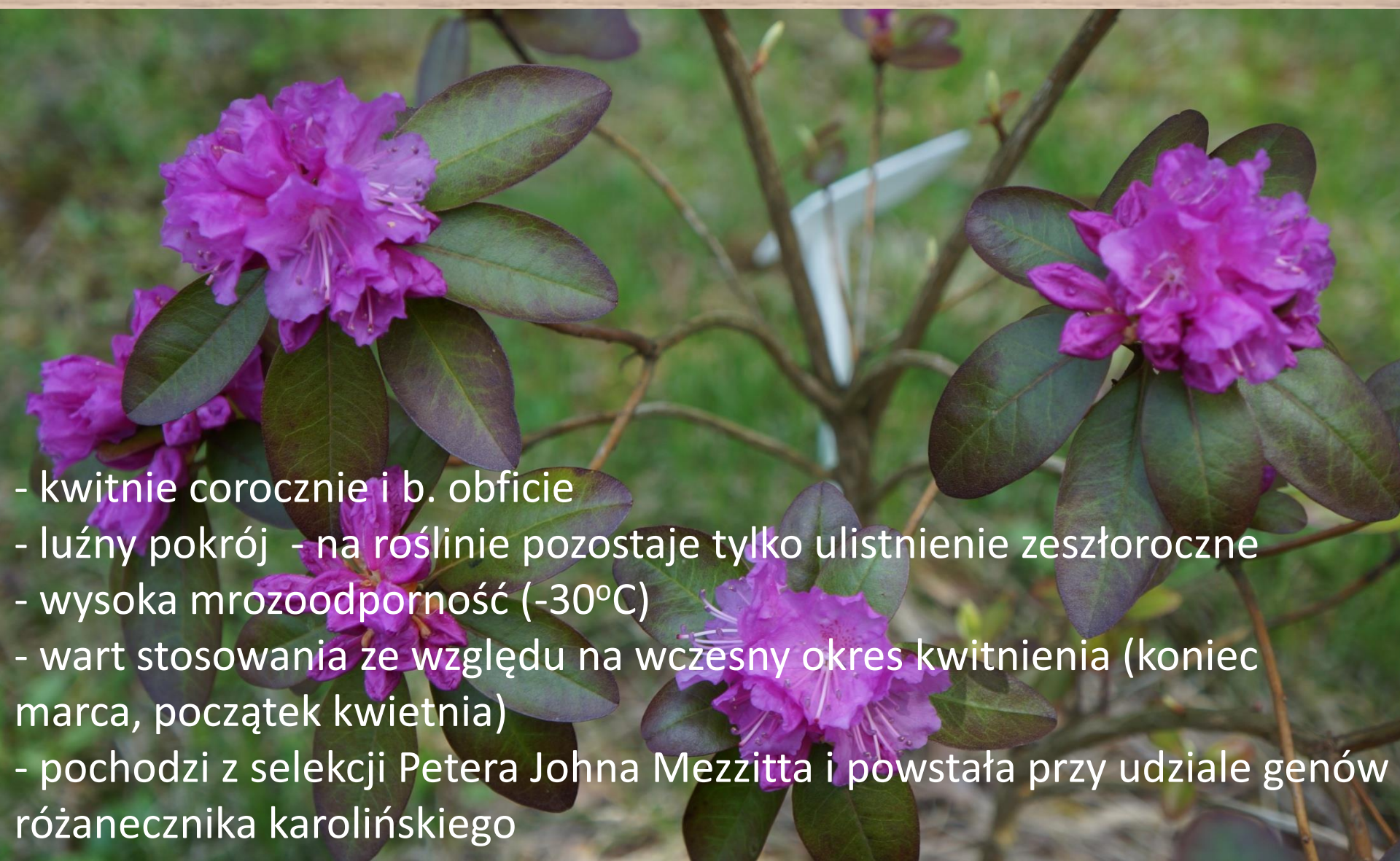

- kwitnie co drugi rok
- pokrój „otwarty”, luźny
- odmiana „oczkowa” z hodowli Johanna Wietinga (1984r.)
- zimotrwała

Rhododendron caucasicum „Cunningham's White”

-
- kwitnie zawsze i niezawodnie; powtarza kwitnienie jesienią
  - zwarty i poduchowaty pokrój
  - odmiana standardowa do ogólnego stosowania
  - może być sadzona i na słońcu i w cieniu
  - toleruje gleby o odczynie niekoniecznie kwaśnym (wyjście dla podkładek INKARHO)

Rhododendron carolinianum 'P.J.M. Elite'

-
- A photograph of a Rhododendron carolinianum 'P.J.M. Elite' bush. The plant features clusters of vibrant magenta flowers with prominent stamens, set against dark, glossy, elliptical leaves. The background is a soft-focus green, suggesting a garden setting. A white identification tag is visible on a branch in the center.
- kwitnie corocznie i b. obficie
  - luźny pokrój - na roślinie pozostaje tylko ulistnienie zeszłoroczne
  - wysoka mrozoodporność (-30°C)
  - wart stosowania ze względu na wczesny okres kwitnienia (koniec marca, początek kwietnia)
  - pochodzi z selekcji Petera Johna Mezzitta i powstała przy udziale genów różanecznika karolińskiego

Rhododendron occidentale 'Irene Koster'

- warta do powszechnego stosowania ze względu na silny zapach kwiatów
- wytrzymała na suszę, stara odmiana (wprowadzenie przed 1925 r.)
- podatna na Mączniaka prawdziwego

Korzystano z:

- Bartels Andreas, Różaneczniki i Azalie, wyd. KDC, 2009
- Czekalski Mieczysław, Różaneczniki i Azalie wyd. PWRiL, 1986
- Chojnowscy Ewa i Mariusz, Różaneczniki i Azalie wyd. Multico, 2008
- Grzeszczak-Nowak Hanna, Muras Piotr, Różaneczniki i Azalie, wyd. Officina Botanica 2015
- Katalog roślin ZSzP, Filipczak Joanna i inni, wyd. Agencja Promocji Zieleni, 2001, 2003, 2010, 2017
- Hobbie, Sortimentkatalog von Baumschule Hobbie Westerstede, 2014
- Deutsche Genbank Rhododendorn - Seite des Landwirtschaftskammer Niedersachsen
- Hirsutum.info [Kristian Tequist Rhodogarden Finnland]
- Doświadczenia własne